

Khi h^o c v^o tâm lý, gã đ^o c bi^o t n^o i con ng^o i có hai y^o u t^o luôn ^o nh h^o ng l^o n nhau đó là y^o u t^o bên trong và y^o u t^o bên ngoài. Tr^o c h^o t, y^o u t^o bên trong ^o nh h^o ng t^o i bên ngoài.

Ch^o ng h^o n khi bu^o n, ta có c^o m t^o ng nh^o môi tr^o ng chung quanh cũng ^o m đ^o m và tê tái nh^o mu^o n chia s^o t n^o i bu^o n đang đ^o y ^o trong cõi lòng c^o a ta. Vì th^o, Nguy^o n Du đã vi^o t :

*‘C^o nh nào, c^o nh ch^o ng đeo s^o u,
Ng^o i bu^o n, c^o nh có vui đâu bao giờ.’*

Ti^o p đ^o n, y^o u t^o bên ngoài ^o nh h^o ng t^o i bên trong. Ch^o ng h^o n v^o a m^o i ng^o đ^o y mà b^o ng tr^o i đ^o m^o a, ta li^o n c^o m th^o y m^o t chút l^o i bi^o ng, ch^o mu^o n b^o t tay làm b^o t c^o công vi^o c gì, mà ch^o mu^o n n^o m ng^o n^o ng trong ch^o n cho đ^o y con m^o t. Ch^o ng h^o n đang đi th^o t tha th^o t th^o u ngoài ph^o, b^o ng nghe th^o y m^o t khúc quân hành, ta li^o n c^o m th^o y ph^o n ch^o n h^o n lên, b^o c đ^o u b^o c theo đ^o u nh^o c đ^o ng đ^o a.

M^o t trong nh^o ng y^o u t^o bên ngoài khá quan tr^o ng đó là đ^o a đ^o, hay nói m^o t cách nô m na là n^o i ăn ch^o n ^o. Y^o u t^o này cũng đã góp ph^o n không nh^o vào vi^o c hình thành con ng^o i chúng ta. Th^o c v^o y, nhìn vào b^o n đ^o, gã th^o y có b^o n h^o ng: Đông tây nam b^o c. Nh^o th^o, ng^o i b^o c khác v^o i ng^o i nam và ng^o i ph^o ng đ^o ng khác v^o i ng^o i ph^o ng tây.

Th^o c v^o y, tuy cùng là dân Vi^o t mình v^o i nhau, nh^o ng ng^o i b^o c có m^o t s^o đ^o c đ^o m khác v^o i ng^o i nam. Gã ch^o xin đ^o a ra m^o t thí đ^o nho nh^o mà thôi. Ch^o ng h^o n t^o i mi^o n b^o c đ^o t dai thì ít, còn sông H^o ng Hà nh^o bà già khó tính hay nh^o cô gái đ^o ng đ^o nh, gây nên l^o t l^o i th^o t th^o ng. Chính vì ph^o i đ^o ng đ^o u v^o i m^o t hoàn c^o nh nghi^o t ngã nh^o v^o y, nên ng^o i b^o c th^o ng chí thú làm ăn, tích lũy ti^o n c^o a phòng khi tai ^o ng ho^o n n^o n x^o y ra.

Trong khi đó, t^o i mi^o n nam, ru^o ng đ^o t th^o ng cánh cò bay, còn sông C^o u Long, nh^o ng^o i m^o hi^o n hay nh^o cô gái đ^o u dàng, l^o t l^o i c^o đ^o ng h^o n l^o i lên, không có s^o c tàn phá đ^o đ^o i, nh^o ng mang l^o i phù sa cùng m^o i th^o tôm cá. Đ^o ng tr^o c môi tr^o ng đ^o c thiên nhiên ^o u đ^o i nh^o th^o, ng^o i mi^o n nam th^o ng s^o ng m^o t cách nh^o h^o, ch^o c^o n ph^o i ky cốp, nh^o ng làm ngày nào x^o ngày ^o y.

Tây và Ta

Tác Giả: Gã Siêu

Chúa Nhật, 29 Tháng 11 Năm 2009 09:38

Vào năm 1954, cß triß u ngß i miß n bß c di cß xuß ng miß n nam. Sau năm mß i năm chung sß ng, nhß ng ngß i bß c 54 cũng đã mang lß y không ít thì nhiß u nhß ng đß c tính cß a ngß i miß n nam. Thành thß bấy giß hß không còn cß n củ siêng năng mß y so vß i nhß ng ngß i bß c 75, tß c là nhß ng ngß i vào nam sau ngày thß ng nhß t đß t nß c.

Bây giß gã xin so sánh ngß i tây vß i ta. Ngß i tây dĩ nhiên là sß ng ß phß ng tây, còn ta thì dĩ nhiên sß ng ß phß ng đông. Vß trí đông và tây này cũng đã ß nh hß ng trên con ngß i và tß o nên nhß ng khác biß t.

Vì sß ng ß bß c bán cß u vß i khí hß u lß nh, ngß i tây thß ng to con, trß ng trß o và râu tóc rß m rß p. Còn ta vì sß ng gß n đß ng xích đß o, nên có vóc dáng nhß hß n, da vàng và râu tóc cũng thß a thß t hß n. Ngß i tây dùng màu đen đß chß sß tang tóc, còn ta thì lß i dùng màu trß ng. Ngß i tây gß t các thß tß dß i gß t lên, còn ta thì gß t tß trên gß t xuß ng. Ngß i tây khi gß i thì ngß a tay ra mà vß y, còn ta khi gß i thì úp tay xuß ng mà vß y. Ngß i tây không ăn thß t chó, còn ta thì lß i coi thß t chó là mß t món khoái khß u. Thành thß trong nhß ng năm gß n đây các thß quán “cß tây”, “nó kß a”, “sß ng trên đß i”...mß c lên nhß nß m, có mß t trên khß p nß o đß ng đß t nß c, tß thành thß cho đß n thôn quê.

Đó mß i chß là nhß ng khác biß t lß tß , mà nß u kß ra thì sß chß ng bao giß cùng. Trong khuôn khß bài viß t này, gã chß xin tß p trung vào mß y đß i m khác biß t chính yß u mà thôi. Đß u tiên, là vß phép tính ngày tháng năm. Ngß i tây căn cß theo dß ng lß ch. Còn ta căn cß theo âm lß ch. Vß y thß nào là dß ng lß ch và thß nào là âm lß ch ?

Dß ng lß ch hay lß ch tây là lß ch tính theo mß t trß i. Thß c vß y, trái đß t xoay quanh mß t trß i, cß 365 ngày 6 giß thì đß c mß t vòng. Vì thß , cß bß n năm lß i có mß t năm nhuß n. Và năm nhuß n đß c tính thêm mß t ngày vào tháng hai. Ngß i tây chß c hß n là phß i ăn tß t tây, tß c là mß ng ngày 1 tháng 1, ngày đß u năm dß ng lß ch.

Còn âm lß ch, lß ch ta hay lß ch tàu là lß ch căn cß vào sß vß n hành cß a mß t trăng chung quanh trái đß t. Đß i vß i âm lß ch, năm nhuß n là năm có thêm hß n mß t tháng. Theo Trung Quß c, âm lß ch có tß thß i nhà Hß . Ta thì chß c hß n là phß i ăn tß t ta, hay còn đß c gß i là tß t Nguyên đán, mß ng ngày 1 tháng 1, ngày đß u năm âm lß ch. Theo tác giß Toan Ánh trong “Tín ngß ng Viß t Nam” thì : “Nguyên là bß t đß u, đán là buß i sß m mai. Tß t Nguyên đán là tß t đß u năm, mß màn cho mß t năm mß i vß i mß i cß nh vß t đß u mß i mß đón xuân sang”.

Ngày nay, qua sß giao lß u văn hóa, đông và tây không còn cách biß t ngàn trùng nß a. Vì thß , ta vß n giß lß i mß t sß lß tß t chính, chß ng hß n tß t Nguyên đán và tß t Trung thu, đß ng thß i cũng mß

Tây và Ta

Tác Giả: Gã Siêu

Chúa Nhật, 29 Tháng 11 Năm 2009 09:38

rõ ng cõ a đón nhõ n mõt sõ lõ tõt cõ a ngõõ i phõõ ng tây, chõ ng hõ n tõt Dõõ ng lõ ch.

Và trong nhõ ng năm gõ n đây giõ i trõ , nhõ t là tõi các thành phõ lõ n, cũng đã bõt đõ u mõ ng nhõ ng lõ hõ i khác, nhõ ngày tình nhan, ngày mõ hiõ n, ngày phõ nõ , ngày quõ đõ Halloween...Chõ ng khác gì mõt anh chàng, võ a có hõ võ i cô dâu lõ i võ a có hõ võ i chú rõ , nên khi đõõ c mõi đõ đãm cõõ i, đã hãng hái phát ngôn vung vít :

- Giai hay gái, tõ cũng đõ u...xõ i tuõt!

Tiõ p đõ n, nõ u đõ a mõt quan sát, thì gã ghi nhõ n đõõ c hai đõ c tính võ con ngõõ i và võ xã hõ i. Hai đõ c tính này cũng đã tõ o nên nhõ ng sõ khác biõt giõ a ta và tây.

Trõõ c hõ t là võ con ngõõ i. Nõ u so sánh, gã thõ y ngõõ i tây võ n thõõ ng suy nghĩ bõ ng cái đõ u, còn ta võ n thõõ ng suy nghĩ bõ ng trái tim. Nói cách khác, ngõõ i tây sõ ng bõ ng lý trí hõ n sõ ng bõ ng tình cõ m, còn ta thì sõ ng bõ ng tình cõ m hõ n sõ ng bõ ng lý trí. Đõ i võ i ngõõ i tây, ngang bõ ng xõ thõõ ng, hai võ i hai phõ i là bõ n, chõ không đõõ c nghiêng bên nõ , ngõ bên kia. Còn ta thì khác, lõ m khi nói võ y mà chõ ng phõ i đâu và trong cách cõ xõ thõõ ng uyõ n chuyõ n và du di, bõ i vì :

‘ Mõt trăm cái lý không bõ ng mõt tí cái tình.’

Tiõ p đõ n là võ xã hõ i. Ngõõ i tây võ n phát triõ n võ khoa hõ c kõ thuõt nên đòi hõ i sõ chính xác. Còn ta võ n phát triõ n võ nghõ nông, nên cõ thõõ ng thõõ ng mà đi. Có thõ nói đõõ c rõ ng tõ thõ i ông “Bành Tõ” và cho đõ n ngày hôm nay, xã hõ i ta võ n dĩ dĩ là mõt xã hõ i nông nghiõ p :

‘ Nhõ t sĩ nhõ nông,
Hõ t gõ o chõ y rõ ng,
Nhõ t nông nhõ sĩ.’

Ngõõ i dân chõ yõ u sõ ng bõ ng nghõ trõ ng lúa. Mà đã trõ ng lúa, thì đòi hõ i nhiõ u lao đõ ng, nhiõ u

công s^oc, nh^ot là vào th^oi bu^oi “con trâu đi tr^oc, cái cày theo sau”, ch^oa đ^oc hi^on đ^oi hóa b^ong nh^ong th^o máy móc l^o nh^o k^onh. Vì th^o, c^on ph^oi đ^ong con nhi^ou cháu, đ^o cùng nhau chia s^o và gánh vác nh^ong công vi^oc n^ong nh^oc trên ru^ong đ^ong.

Th^o nh^ong, ngày nay, v^oi nh^ong ph^ong ti^on thông tin hi^on đ^oi, đ^ong th^oi v^oi xu h^ong toàn c^ou hóa, ta và tây đang xích l^oi g^on nhau b^ong nh^ong b^oc chân kh^ong l^o. Gã không hi^ou ta đã t^o đ^oc nh^ong gì đ^oi v^oi tây, ch^o tây thì đã đ^o l^oi nh^ong đ^ou n^o sâu đ^om trên ta, khi^on ta m^ot đ^on nh^ong nét đ^op truy^on th^ong c^oa mình. Gã ch^o xin đ^oa ra m^ot vài thí đ^o c^o th^o :

Ch^ong h^on v^o lòng quý tr^ong s^o s^ong. Theo m^ot bài vi^ot trên Ephata thì: V^on đ^o n^o phá thai c^oa thanh thi^ou niên t^oi Vi^ot Nam đang có khuynh h^ong ngày m^ot tăng cao, con s^o n^o phá thai hàng năm x^op x^o v^oi t^ong s^o các cháu bé đ^oc sanh ra trên toàn qu^oc. Năm 1997, t^ong s^o sanh trên toàn qu^oc là 1.138.607 ca, thì con s^o n^o phá thai là 934.302 ca. Năm 1998, s^o sanh là 1.101.791 ca, thì n^o phá thai là 861.353 ca. Riêng b^onh vi^on T^o D^o m^oi năm có trên 40.000 ca n^o phá thai. Các nhà xã h^oi h^oc t^oc tính s^o ng^oi n^o phá thai trong c^o n^oc hàng năm có th^o t^o 2 đ^on 3 tri^ou ng^oi. Liên Hi^op Qu^oc cũng đã báo đ^ong và x^op n^oc ta vào m^ot trong năm n^oc có t^o l^o n^o phá thai cao nh^ot th^o gi^oi.

Ch^ong h^on v^o s^o chung th^oy trong tình nghĩa v^o ch^ong. Theo m^ot bài vi^ot c^oa N^o tu Ph^om Th^o Oanh thì: Hi^on nay, t^o n^on mãi d^om đang xu^ot hi^on đ^oi nhi^ou đ^ong th^oc: Nhà hàng, cà-phê, karaoke, xông h^oi, xoa bóp, vũ tr^ong, chat group trên internet... Ngoài ra nhi^ou hình th^oc văn hóa ph^om đ^on đã khi^on nhi^ou b^on tr^ong nh^on cho r^ong tình yêu ch^o là s^o cu^on hút c^oa c^om xúc, chi^om h^ou, tình đ^oc, ti^on tài, th^ong h^oi. Tình tr^ong yêu s^om, yêu th^o, yêu ào ào theo phong trào, yêu nh^o điên, yêu h^ot mình x^oy ra n^oi h^oc sinh c^op 2, 3, và trong gi^oi sinh viên ngày m^ot tăng. Đó ph^oi ch^ong là nh^ong nh^on t^o làm nên m^ot dòng nh^oc “vô c^om” và “n^o tình” mà đ^o lu^on qu^on chúng trên báo chí g^on đây đã đ^o c^op đ^on khá nhi^ou:

‘ Tình yêu đ^on em không mong đ^oi gì.

Tình yêu đi em không h^o nu^oi t^oc.’

Ti^op đ^on là nhi^ou c^op s^ong chung không đăng ký k^ot hôn, không mu^on có con đ^o tránh trách nhi^om. Nhi^ou gia đình đ^oc hình thành trong m^ot cam k^ot h^oi h^ot l^oi đ^ong l^on nhau. T^ot c^o nh^ong v^on đ^o đó đã đ^on đ^on t^o l^o ly đ^o ngày m^ot tăng. Theo th^ong kê c^oa Tòa Án Nhân Dân Thành Ph^o Sài-gòn năm 2000, thì m^oi ngày trung bình có 32 v° ly hôn, v^o chi m^ot năm là 11680 ch^o nguyên t^oi thành ph^o H^o Chí Minh. Ngoài ra còn tình tr^ong b^oo hành trong gia đình v^o m^ot th^o ch^ot, tình th^on và tình đ^oc cũng r^ot ph^o bi^on trong nhi^ou gia đình t^o thành ph^o cũng nh^o t^o thôn quê.

Tây và Ta

Tác Giả: Gã Siêu

Chúa Nhật, 29 Tháng 11 Năm 2009 09:38

Phĩ chẳng đó là nhĩ ng cĩ nh tĩ nh nhĩ c nhĩ i cho cha mĩ và con cái, nhĩ ng báo đĩ ng đĩ cho xã hĩ i. Không khéo thì ta chĩ hĩ p thĩ đĩ c nhĩ ng cái xĩ u, nhĩ ng cái rĩ m cĩ a tây, đĩ rĩ i trĩ ng tay, mĩ t cĩ chĩ n chĩ, mĩ t cĩ vĩ n lĩ n lĩ. Truyĩ n thĩ ng cũ thì chĩ ng còn, mà cái mĩ i thì lĩ i khĩ p khĩ p khiĩ ng. Tây chĩ ng ra tây, ta cũng chĩ ng ra ta. Đĩ u An-nam-mít, đĩt Phĩng-xe hay Ấng-le mà thôi!